A NEWSLETTER BY

Hydro Solutions

Hydropower. Industry. Real Estate. Education. Capital Market. Tourism.

Volume 6 Issue 2 2020

www.hydrosolutions.com.np

"Political mayhem is constricting FDI in hydro projects"

ER. GYANENDRA LAL PRADHAN
EXECUTIVE CHAIRMAN

Hydropower provides unique benefits that are rarely found in other sources of energy. Hydropower deserves full acknowledgment as an environment friendly and socially compatible clean sustainable renewable form of electricity generation. Hydropower is not only about energy production for productive sectors but also a powerful means of bringing in socio-economic transformation and development of villages. Completion of a single hydel project changes the economic and social landscape in villages. It provides employment opportunities, local infrastructure development like rural electrification, rural road and bridges, drinking water and irrigation schemes, health facilities, local skill development, empowerment through ownership (shares to the community based companies), market development, reduction in deforestation and many more. Nepal is immensely rich in Hydropower with annual run off of 224 billion meter cube. As per Hydro Solutions' (HSL) estimates, with more than 6000 rivers and rivulets, the total hydropower potential of Nepal stands at around 200,000 MW against the popularly assumed figure of 83,000 MW. Nepal- the fourth richest hydroelectric rich country in the world and second in Asia after China is a golden investment gateway to enter the huge energy craving and emerging Indian power market.

Changes in water levels in rivers and lakes, in ice sheets and even under the ground has been one of the key consequences of global warming. It is said that effect of global warming on hydropower is seen in the form of dry months flow going down and wet months flow increasing. Nepal is lucky on this. Due to its huge storage capacity, dry month production can be significantly augmented if properly regulated. This is also associated with other multiple benefits, such as flood control, increased regulated flow facilitating navigation and increased area under irrigation in lean season for regional benefit. Thus, in case of Nepal, global warming has minimum impact on Hydropower. It is encouraging to note that pre-construction activities of hydropower projects with cumulative capacity of 5000MW has been initiated in Nepal. This is estimated to bring in over 10 billion dollars equivalent FDI into the Country by 2010/11/12. Why don't you be the first to invest amongst the forerunners?

As a key player in the hydropower sector, the insights obtained into the dynamic intricacies of hydropower has motivated HSL to spearhead the initiative to provide comprehensive service on hydropower and contribute to sustainable hydropower development in hydroelectric rich Nepal. It is your confidence and belief in our team work that allows us to look forward to the increasing demands of the future with confidence. And for this, we would like to offer out heartfelt thanks.

INSIDE

HSL's Corporate Social Responsibility(CSR)

Kodak Moment Er. Gyanendra Lal Pradhan Interview

Hydropower News

MANAGEMENT QUOTES

"Profitability is coming from productivity, efficiency, management, austerity, and the way to manage the business."

– Carlos Slim

"Management is efficiency in climbing the ladder of success; leadership determines whether the ladder is leaning against the right wall."

– Stephen Covey

Edtoon

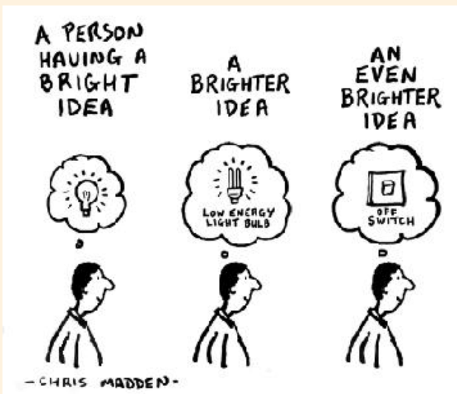

Corporate Social Responsibility(CSR)

Our CSR mission is to maximize our positive influences and minimize negative effects on all of the communities within which we live, work and serve.

Following late father Hira Lal Pradhan's legacy. Serving the old community.
Gita Mandir Dhulikhel.

GENERAL UPDATES

> "Water is fluid, soft, and yielding. But water will wear away rock, which is rigid and cannot yield. As a rule, whatever is fluid, soft, and yielding will overcome whatever is rigid and hard. This is another paradox: what is soft is strong."

- Lao-Tzu (600 B.C.)

> "When you put your hand in a flowing stream, you touch the last that has gone before and the first of what is still to come."

- Leonardo da Vinci

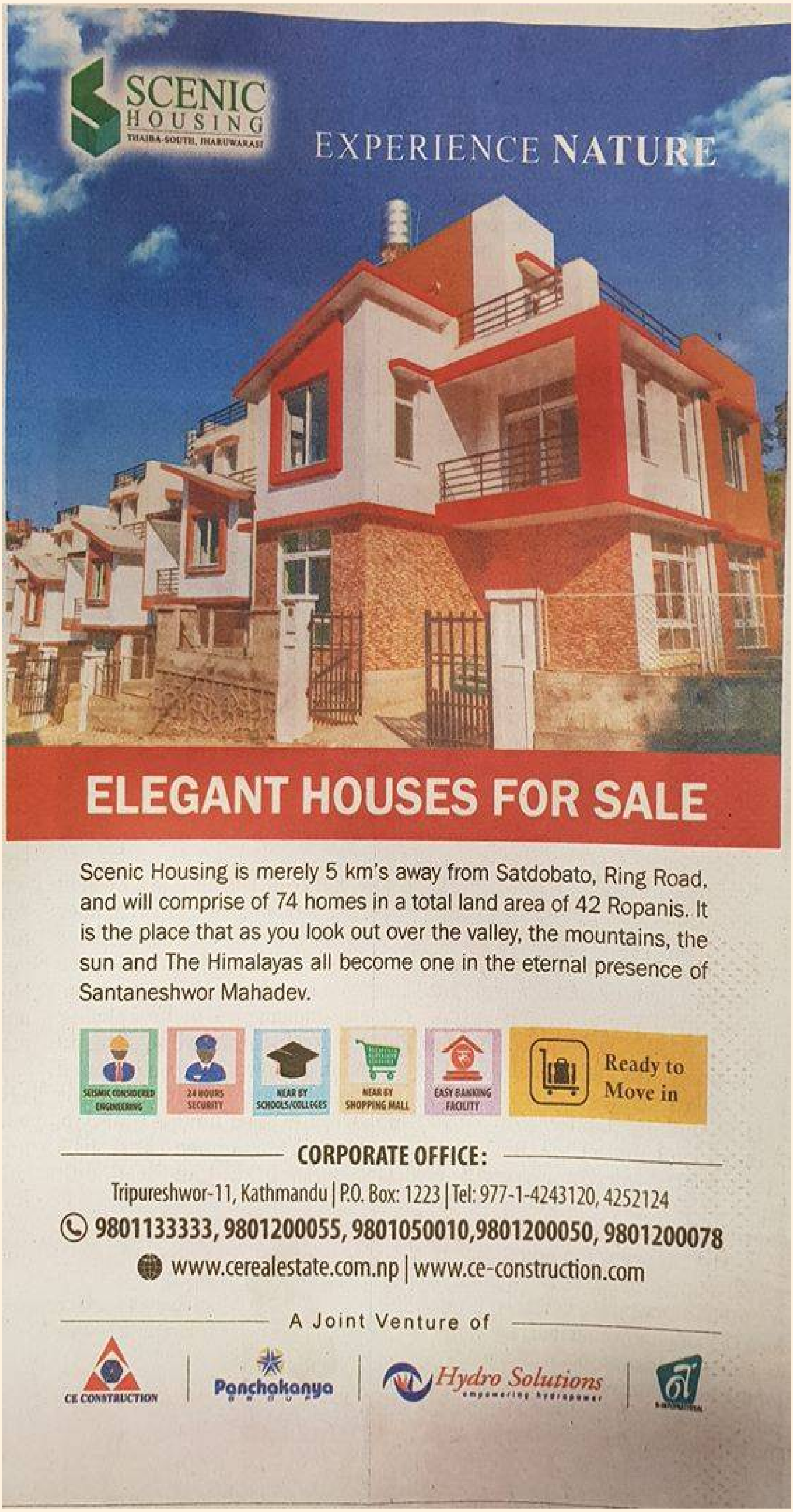

China adds almost 4 GW of Solar In Q1 Despite Covid-19

The world's solar superpower saw the amount of new capacity added in the first three months of the year fall 24% from the same period of 2019 as 1.75 TWh of solar electricity was curtailed, but the National Energy Administration expects both statistics to improve as China exits the public health crisis.

China added 3.95 GW of new solar generation capacity in the first quarter despite the ravages of the Covid-19 crisis in the country.

The quarterly energy report released by the National Energy Administration (NEA) revealed a year-on-year fall in new solar capacity of 24% with 2.23 GW of new large scale PV deployed plus 1.72 GW of small, distributed generation systems.

The province of Guangdong added the most new PV capacity, with 600 MW to the end of March, followed by Inner Mongolia, with 470 MW, Zhejiang (360 MW), Shanxi (290 MW) and Shandong (280 MW).

EU to support tenders for 15 GW of renewables over next two years

The EurActiv portal has published a draft of the European Commission’s reconstruction plan, which includes a tender program for 15 GW of renewable energy projects over the next two years. The tender mechanism is expected to raise €25 billion of investments.

It appears that Brussels is seriously willing to implement a “green recovery” plan. EurActiv – an independent, pan-European media network that specializes in EU policies – has leaked a draft of the European Commission’s reconstruction plan, including guidelines that President Ursula Von der Leyen outlined recently in the European Parliament.

The plan, which will be officially launched at the end of this month, focuses on sustainable development and digitization. It will include €25 billion of aid for renewable energy auctions to be held over the next two year at the member-state level, covering a total of 15 GW of capacity.

“A green recovery package should ensure acceleration of renewable energy projects, especially wind and solar,” the document says, without providing any additional details about how the tendering scheme will be implemented. “Both local projects at distribution level, as (well as) large-scale projects at transmission level, and of cross-border relevance.”

असारपछि २०० मेगावाट बिजुली खेर जाँदै

sf7df8f}+ g]kfn ljB't k|flws/0fsf sfo{sf/L lgb]{zs s'ndfg l3l;ªn]cfpFbf]c;f/b]lv lahnL v/] hfg]cj:yf cfPsf]atfPsf 5g . pgn]c;f/b]lv ;a}cfofhgf k'/f{?kdf ;~rfngdf cfpg] ePkl5 @)) d]ufjf6;Dd lahnL v/] hfg]hfgsf/L lbPsf xg . sf/f]gf ef0/; dxfdf/L sd eP/ dfu a9]klg lahnL v/]h hfg]cj:yf cfPsf]pgn]hfgsf/L lbP . oBkL, clxn]sf] aGbfaGbL -ns8fpg_ sf]cj:yf hf/L /x]w/]}lahnL v/] hfg] / o;sf]bfloTj ljB't k|flws/0fn]Jof]xg'{kg]{pgn];gfP . o;af6 ljB't k|flws/0fn]caf{?kofFgf];fg Jof]xg'{kg]{cj:yf cfpg ;Sg]l3l;ªsf]egf0 5 .

g]kfn pBf]u kl/;3n]pmhf{Ifq]df k/]sf];d:ofsf af/]df dxfnaf/ cfofhgf j]egf/ 5nkmndf af]}b}sfo{sf/L lgb]{zs l3l;ªn] sf]e8 lgoGq0fsf nflu ul/Psf]ns8fpgn]a9L lahnL vkt ug{pBf]u / xf]6n aGbf xF dfu w/]}36]sf]hfgsf/L lbP .

xfn lkscfj/df (%) d]ufjf6 dfq lahnL cfkl't{ePsf]pgn] ;gfP . ljB't k|flws/0fn]/ftsf];dodf cfkmgf]ljB'tuRx aGb u/] lghL Ifq]af6 lahnL lsg]sf];d} hfgsf/L lbP . dfl;s ^ ca{?kofFdxzn p7gkg]df ^ s/f]8 ?kofFxf/xf/Ldf ;+ng xg klg ufx[]ePsf]pgn];gfP .
Psflt/ dxzn gp7g]cfsf]k|{/ jiff{df a9L ePdf v/]hfg] cj:yfn]k|flws/0fsf]ljQLo :jf:YonfO{eng}uDeL/ agfpg] cj:yf /x]sf]5Ú pgn]eg] o:tf]c;fdfGo cj:yfdf ;a}n] gf];fgsf]bfloTj af]8{kmf8{ u/f}+Ú

cfufdL jif{! xhf/ @)) d]ufjf6 lahnL yk|g]cj:yfdf /x]sf] pgn]hfgsf/L lbP . of]kl/df0fdf lahnL yk xF # xhf/ d]ufjf6 kUg]b]lvPsf]5 .

hnljB'tnf0{/fxt lbg]pmhf{dGqL kg

;f]cj;/df pmhf{hn;|f]t tyf l;+rf0dGqL jif{dfg kg]n]hnljB't Ifq]nf0{/fxtsf]sfo{qmd Nofpg]hfgsf/L lbPsf 5g\. pgn] pBf]uLx?n]l8dfG8 zN's ldgfxf, @) k|tzt zN's 36fpg]dfusf ljifodf 5nkmn e0/x]sf]dGqL kgn]atfP .

;/sf/n]l;w}kofsh sf]?kdf /fxft 3f]if0ff ug{jf ljB't k|flws/0fnf0{;/sf/n]zf]egf{lbg]xf]o; ljifodf 5nkmn xF} 5Ú pgn]eg] 8]8s6]8 / 6s nf0gsf]zN's x6g]5 .Ú

cfufdL cfly{s jif{df Ps kb]z Ps d]uf kl/ofhgf yfNg]dGqL kgn]hfgsf/L lbP . dfu k'/f ug{;/sf/n]hnf;o cfofhgfl;t/ Wofg lbPsf]pgsf]egf0{5 . Joj;fo lgoldt rNbf klg jiff{df lahnL art xg]b]lvPsf]pgn]atfP .

jrt xg]lahnLnf0{l5d]sL ahf/df OghL{a]ls ª, cfbfgkbfg / Jofkfl/s ?kdf xg]dGqL kgsf]egf0{5 . ahf/ vf]}g]lhDdf ;/sf/sf]xf]. ;/sf/n];a}lahnL vl/b ug{5Ú pgn]eg]. o:t}OG8S;g rhf]df cgbfg lbg]Joj:yf ahf]df k|tfj ul/Psf] pgn]hfgsf/L lbP .

No fine for delayed gas, electricity bill payment over corona

The government has decided not to impose any fine on the delayed residential gas bill payment for February-May and electricity bill payment for February-April, amid the fears of coronavirus spread.

The Energy Division of the Ministry of Power, Energy and Mineral Resources came up with the decisions on Sunday to ease the people to fight the impact of coronavirus.

"Presence of a lot of people at the bank for paying the gas bill creates a risk of coronavirus spread. So the government decided to relax the deadline of gas bill payment for the residential users," said a circular issued by the ministry.

Residential users will be able to pay the due gas bills without any additional fines in June.

As per the Gas Distribution Policy 2014, the fine for unpaid gas bill starts from Tk10 for each month if the bill is paid within the next six months. The fine goes up to Tk20 each month if the bill remains unpaid for more than six months.

Meanwhile, the Power Division of the Ministry issued another circular regarding the delayed payment of electricity bills.

"Subscribers usually pay electricity bills in different banks or via mobile banking services. As most of the users are not going outdoors without emergency needs, they may not be able to pay electricity bills on time," the circular reads.

"In this situation, we are instructing the Bangladesh Energy Regulatory Commission (BERC) to allow the subscribers to pay their due electricity bills without any additional delay fine," the circular further states.

Bangladesh reported first death from coronavirus on March 18 and second death on March 21. The number of infected patients stood at 27 as of today.

जलविद्युत क्षेत्रमा महामारीको असर, निजी प्रवर्द्धकले हरेक महिना साढे २ अर्ब गुमाउँदै

sf7df8f}+ sf/f]af/ ef0/;sf] qf;sf sf/0f ;/sf/n] x/$ Ifq]df ns8fpg -aGbfaGbL_ u/]sf]5 ;a}eGbf a9L c;/ hnljB't Ifq]df k/]sf]5 . ns8fpg;Fu} lgdf{0ffwLg hnljB't cfof]hgfsf]sfd 7Kk ePkl5 kjb{sn]caf{}?kof}F uf]dfpgkg]{cj:yf l;hgf ePsf]xf].

clxn]gfkmf ljB't kf|lws/0f;Fu ljB't vl/b ;Demf}tf -lkklP_ e0{nufgL h6fP/ lgdf{0f e0/x]sf cfof]hgfsf];'Nof ;oeGbf a9L 5 . sl/a @$;o dh'bfjf6sf tL cfof]hgfsf kjb{sn] k|tdlxgf a}+ssf]Jofh / sd{rf/Lsf]tna÷eQf u/L sl/a !) nfv ?kof}F vr{ug{afWo 5g\.

k|tdufjf6 !) nfv ?kof}F vr{u/]sf]cfwf/df @$;o dh'bfjf6sf cfof]hgfaf6 dlxgfdf @ ca{ $) s/f]8 ?kof}F vlr{g]k5{ . t/, lgdf{0f 7Kk e0/xFf o;/L u/]sf]vr{sf]sg}pknAw g/x]sf] kjb{sx¿n]ug{;]u/]sf 5g\. o;af6 lgdf{0f:yndf sfdbf/sf]al9ylt / c/fhstf al9/x]sf]ug{;]cf0/x]sf]5 .

k|tdufjf6 nfut sl/a @) s/f]8 ?kof}F dfGbf @$;o dh'bfjf6sf cfof]hgfdf $ va{*) ca{ ?kof}F nufgL xg]bl]vG5 . o;sf]cf}t %) k|tztdfq vr{ePsf]jf nufgL u0;s]sf] cj:yfdf @ va{$) ca{?kof}F xG5 . nufgL u0;s]sf]/sdsf]sl/a ! k|tzt -@ ca{$) s/f]8 ?kof}_ a}+ Aofh / cfof]hgf:yndf /x]sf sd{rf/Lsf]tna/eQfdf vr{e0/x]sf]bU8 ;dxsf cWoIf df]tnfn bU8 atfpF5g\.

bU8 ;dxn]/fd]$fksf]lnv' vfh]fdf ! ;o ^) dh'bfjf6sf # cfof]hgf lgdf{0f ul//x]sf]5 . ToxfF sl/a xhf/ sfdbf/ tyf sd{rf/L sfo{t 5g\. bz}df ns8fpg 5, cfof]hgf:yndf sfd e0/x]sf]5g\ t/ sd{rf/L kfln/xg'k/]sf]5, pgn]eg]sfdlaxLg ePkl5 sfdbf/ tyf dhb'/n]dlb/f ;]g ug]{/ lgdf{0f:yndf c/fhstf kmh}pg]sfd ul//x]sf 5g\.

;/sf/n]ls sfd ;'rf? ug]{Joj:yf ug{k]g]{q x/$ cfof]hgfsf]lgdf{0f:ynbl]v # lsnf]ld6/ Ifq];Ddf dlb/f ;]gdf /f]s nufpgkg]{bU8sf] egf0 5 . cfof]hgf:yndf sDkgL / sfdbf/afx]s aflx/sf JolQmsf]cfphfp gxg]xF sfd ;'rf? /fVg ;Sg]cj:yf bl]vG5 . t/, sf]g}bl]v :yfgLo tx;Ddsf ;/sf/sf]bafadf sfd aGb ugk{/]sf] :jtGq pmhf{pTkfbsx¿ sf];+:yf gkfn -Okfg_ sf pkfWoIf sdf/ kf08]atfpF5g\.

/fli6o« kf|ydstf kf|Kt $;o %^ dh'bfjf6sf] dfyNnf]tdfsf}L Ifq]df cKk/ tdfsf}L xf08\ kfj/ lnld6]8n]lgifljwt Ifq] 3f]if0ff u/] sfd ;'rf? u/]sf]5 . hals, ToxfFaflx/sf JolQm hfg ;Sbg}g\. lghL Ifq]sf cfof]hgf ;'rf? ug{ klg ;/sf/n]o:t}Joj:yf nfu"ug{;xof]u kbf{pgkg]{kjb{sx¿n]cg'/f]w u/]sf 5g\.

kl5Nnf];do ljB't kf|lws/0faf6 Pp6f klg cfof]hgf lgdf{0fdf 5g}g\. kf|lws/0fsf ;xfos sDkgLdfkm{ (;o $# dh'bfjf6sf * cfof]hgf lgdf{0fdf 5g\. o;sf]tf]a/ a9L cyf{\@$;o dh'bfjf6sf cfof]hgf lghL Ifq]n]lgdf{0f ul//x]sf] 5 .

Ifdtfsf]lx;fa ubf{kf|lws/0fsf ;xfos sDkgLn] lgdf{0f ul//x]sf (;o $# dh'bfjf6sf cfof]hgfdf ! va{** ca{^) s/f]8 ?kof}F xf/fxf/L nufgL ePsf]bl]vG5 . ptf lghL Ifq]df $ va{*) ca{ nufgL 5 . ;/sf/n]eGbf em08}@ ;o k|tzt a9L nufgL ePsf]Ifq]n]0{;/sf/n]a]f:tf ubf{ bz}sf]cy{Gq w/fzfoL xg]ultdf hfg a]/ nfUbg} .

clxn]lghL Ifq]n]cWoog / lgdf{0f r/0fsf cfof]hgfdf ^ va{?kof}F nufgL ePsf]atfpF} cfPsf]5 . of]nufgL 8Ag]cj:yf cfof]eg] o;n]hnljB't Ifq]dfq dbg} . a}+s, ljQLo ;+:yfbl]v l;d]{cy{Gq a9f/] nh}fG5 . o;}n] /f]lsPsf cfof]hgf ;'rf? xg]jf ug{ljsNk klxNofP/ cufl8 a9bf cy{Gqd}6]f kUg] bl]vG5 .

उर्जाको बजेट 'आग्रा न गाग्राको', विद्युतीय गाडीमा कर लगाउनु गलत : उद्यमी प्रधान ।

बिजपाटी सम्बाददाता Jun 01, 2020 | 08:11:42 PM

उर्जा उद्यमी ज्ञानेन्द्रलाल प्रधानले उर्जा क्षेत्रको लागि आगामी आर्थिक वर्षको बजेट 'आग्रा न गाग्रा' को जस्तो भएको बताएका छन् । देशमा लोडसेडिङ हटाउनको लागि महत्वपूर्ण भूमिका खेलेका निजि क्षेत्रका जलविद्युत प्रबर्द्कहरुलाई उपेक्षा गरेको बताएका छन् । सरकारले जलविद्युत क्षेत्रमा १ सय वर्षको अवधिमा गरेको प्रगति निजि क्षेत्रले १० वर्षमा गर्दा पनि बजेटले निजि क्षेत्रलाई उपेक्षा गर्नु दुर्भाग्यपूर्ण भएको उनले बताए ।

ठुला आयोजना बनाउने सरकारको योजना सकारात्मक भए पनि साना योजना भने निजि क्षेत्रले नै बनाउने गरेको र त्यहि क्षेत्रलाई बजेटले सम्बोधन गर्न नसकेको उनले बताए । उनले भने 'सरकारले ठुला आयोजना बनाउँला त्यो ठिक छ, तर ४०(५० मेगावाटका आयोजना निजिले नै बनाउने हो, उनीहरुलाई नै उपेक्षा गरियो' ।

कोरोना माहामारीपछि ठुलो संख्यामा नागरिकहरु बेरोजगार हुने बताउदै निजि क्षेत्रले जलविद्युत आयोजना बनाउँदा ग्रामिण भेगमा ठुलो संख्यामा रोजगारी दिने उनले बताए । उनले अहिले कोरोनालाई लक्षित गरेर बजेट आएको भए पनि कोरोना पछि के गर्ने भन्ने विषयमा बजेट मौन रहेको उनले बताए ।

रुग्ण रहेका र घाटामा रहेका जलविद्युत आयोजनाहरुलाई बजेटले केहि पनि राहत नदिएको उनी बताउछन् । यस्ता आयोजनालाई ब्याजमा ५ प्रतिशत ब्याज छुट भए पनि दिएको भए उनीहरुलाई धेरै सहज हुने प्रधानको भनाई छ ।

उनले बजेटले एकातिर १३०० बढी जलविद्युत उत्पादन गरी विद्युतको प्रयोग बढाउने लक्ष्य लिएको तर अर्को तिर नेपाल मै ग्यास प्लान्ट स्थापना गर्ने विरोधाभाष नीति लिएको बताए । अहिले भैरहेका ग्यास बोतालिङ प्लान्ट समेत प्रयोग नभईरहेको अवस्था थप प्लान्ट थप्नु हास्यास्पद भएको उनले बताए । उनले भने 'अहिले रहेका प्लान्ट मध्ये ३५ हजार क्षमताहरु प्रयोग भईरहेको छैन, जे प्रयोग भएको भएको छैन, फेरी त्यहि थप्ने काम भएको छ' ।

केहि ठुला आयोजा सम्पन्न हुनासाथ नेपालमा स्पिल इनर्जी बढी हुने भएकोले त्यो बिजुली नेपाली मै खपत हुने गरी सरकारले योजना ल्याउनु पर्ने उनी बताउछन् । बढी भएको बिजुली सस्तो मूल्यमा भारत पठाउनु भन्दा नेपाल मै केहि सहुलियतमा प्रयोग गर्न दिने हो भने त्यसले जीडीपीमा ठुलो योगदान पुर्याउने प्रधानको भनाई छ ।

विद्युतीय गाडीलाई प्रोत्साहन गर्नु पर्ने अवस्थामा बजेटले उल्टै विद्युतीय गाडी मै भारी कर थोपरेकोले सरकारले बजेट संशोधन गरेर भएपनि त्यसलाई संशोधन गर्नु पर्ने बताए । चार्जिंङ स्टेशन बनाउनको लागि ठुलो लगानी खर्च भईसकेको, दातृ निकायले समेत यसमा लगानी गरिसकेकोले सरकारले विद्युतीय गाडीमा कर बढाएर गलत नीति लिएको उनले बताए ।

उनले उर्जा खपतलाइ बढाउँनको लागि बजेटले केहि कार्यक्रम नल्याएको बताए । उनी भन्छन् ' अहिले कम्तिमा पनि एउटा शहरलाई ग्यासमुक्त शहर घोषणा गरेर इन्डक्सन चुलोको प्रयोगमा जोड दिनु पर्थ्यो, त्यसको प्रभाव हेरेर विस्तारै अन्य ठुला शहरमा त्यो कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन सकिन्थ्यो ' । विद्यार्थीहरुलाई इन्डक्सन चुलो दिएर के बाट खाना पकाउँदा सस्तो पर्छ भनेर परिक्षण गर्न पठाउनु पर्ने उनी बताउछन् । सरकारले अझै पनि आयात गरिरहने ग्यासमा सहुलियत दिनको साटो ग्यासमा कर लगाएर विद्युतीय चुलोमा अनुदान दिन उनको माग छ।

अहिले अन्य रेल आयोजना भन्दा विरगन्ज काठमाडौं विद्युतीय रेल लाइन निर्माण गरेमा भारतबाट आयात हुने ठुलो मात्राको पेट्रोलियमको खपत कम हुने र नेपालमै उत्पादन हुने विजुली समेत नेपाल मै खपत हुने उनी बताउछन् । त्यस्तै बिरगंजबाट काठमाडौं आउने समय पनि छोट्टीएर एकाध घण्टा मै सिमित हुने उनको भनाई छ । यसबाट सामान ढुवानीमा जाने १ खर्ब भाडा जोगिने उनी बताउछन् ।

फोहोरमैलाबाट विद्युत उत्पादन गर्ने नीति बजेटमा समावेश गरिएपनि त्यसमात्र धेरै बिजुली उत्पदन हुन् नसक्ने उनको दाबी छ । उनले त्यसले धेरै रोजगारी सिर्जना गर्न नसक्ने, धेरै आर्थिक क्रियाकलाप बढाउँन नसक्ने, र पूर्णरुपमा फोहोरको ब्यबस्थापन पनि गर्न नसक्ने बताए । उनले भने 'यो कार्यक्रम एउटा अण्डा तयार पारेर सारा गाउँले भोज खान बोलाए जस्तै हो' ।

एमसीसी अन्तर्गतको प्रसारणलाईन निर्माण भने सकारात्मक पक्ष भएको उनको भनाई छ ।

हामीलाई भारतीय बिजुली प्रयोग गर्ने बानी परिसक्यो ।

जेठ १७, २०७७ , www.urjakhabar.com

काठमाडौं । नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले गत वर्ष ७५ अर्ब रुपैयाँको बिजुली बेच्यो । यो कूल ऊर्जाको करिब साढे ३ प्रतिशतमात्र हो । देशको सम्पूर्ण ऊर्जाको माग करिब २१ खर्ब रुपैयाँको छ । जहाँ वार्षिक बजेटको आकार १५ खर्ब हाराहारी छ । यति ठूलो ऊर्जाको माग सम्बोधन, व्यवस्थापन र सहजीकरण नगर्न आश्चर्यको विषय हो ।

आजको दिनमा वार्षिक ऊर्जा खपत जम्मा २६० किलोवाट घन्टा छ । यसलाई बढाएर ५ वर्षभित्र ५ सय किलोवाट पुर्‍याउने भनिएको छ । माग बढाउन विद्युतीय चुलो, सवारी साधन पहिलो प्राथमिकता हो । व्यापकरूपमा विद्युत् खपत गर्न वीरगन्ज-काठमाडौं रेलवे निर्माण गर्नुपर्छ । यसले हाम्रो आयात तथा निर्यातमा ठूलो भूमिका खेल्छ ।

देशका प्रमुख सहरमा व्यापक रूपमा विद्युतीय सवारी प्रवर्द्धन गर्दा विद्युत् खपत बढेर जान्छ । तर, सरकारले यो योजनालाई पूरै निरुत्साहित गरेको देखियो । विद्युतीय घरायसी सामान तथा सवारीमा १ सय ५० प्रतिशतसम्म भन्सार लगाएपछि स्वदेशमै विद्युत खपत गर्ने योजना तुहेको छ ।

भाषणमा विद्युत् खपतलाई प्रोत्साहन गरिएको छ । तर, व्यवहारमा उल्टो काम भयो ।

उता एसियाली विकास बैंक (एडिबी) को सहयोगमा ५० ठाउँमा विद्युतीय सवारीका लागि चार्जिङ स्टेसन निर्माण गर्न ठेक्का आह्वान गरिएको छ । भाषणमा विद्युत् खपतलाई प्रोत्साहन गरिएको छ । तर, व्यवहारमा उल्टो काम भयो । हामीलाई भारतबाट विद्युत् किने प्रयोग गर्ने बानी भइसकेको छ । यो धङधडी नहटेसम्म पर्याप्त विद्युत् खपतको योजना कार्यान्वयन हुन गाह्रो देखिन्छ ।

सरकारले आन्तरिक विद्युत् खपतलाई निरुत्साहित गर्दै उत्पादनमा पनि निजी क्षेत्र चाहिँदैन भन्ने नीति ल्यायो । समयमा काम नगर्ने प्रवर्द्धकको अनुमतिपत्र खारेज गर्ने भनियो । कुनै पनि प्रवर्द्धकले चाहेर आयोजनाको काम ढिलो गर्दैन । सरकारकै वन, वातावरण, भूमिसुधार र तिनका सहायक कार्यालयले अप्ठ्यारो पारिरहेका हुन्छन् ।

ग्यासमा पनि निजी क्षेत्रलाई पाखा लगाउने काम भयो । नेपाल आयल निगमलाई ग्यास भण्डारण गर्ने जिम्मा दिएपछि निजी क्षेत्रले कसरी काम गर्न सक्छ ? विद्युत् र ग्यास अर्थात् समग्र ऊर्जा विकासमा निजी क्षेत्रलाई पाखा लगाइएको छ । जसरी हुन्छ भारतलाई खुसी पार्ने वा भारतको प्यारो हुने गरी बजेट ल्याइयो ।

विद्युत महसुल बढाए अन्य विकल्पमा जाने उद्योगीका चेतावनी, विद्युतमा भ्याट लगाउन सुझाव ।

बिजमाण्डू प्रकाशित मिति: May 25, 2020 3:26 PM | १२ जेठ २०७७

काठमाडौं। विद्युत महसुल कुनै पनि बहानामा बढाउन नहुने उद्योगी व्यावसायीहरुले बताएका छन्। नेपाल विद्युत प्राधिकरणले प्रस्ताव गरेको नयाँ महसुलमाथि विद्युत नियमन आयोगले सोमबार गरेको सार्वजनिक सुनुवाइमा धारणा राख्ने उद्योगी(व्यावसायीहरुले कुनै बहनामा विद्युत महसुल बढाउन नहुने धारण राखेका हुन्।

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष शेखर गोल्छाले प्राधिकरणले धेरै शीर्षकमा खर्च कटाउँदा ८ देखि १० प्रतिशतसम्म विद्युत महसुल घटाउन सक्ने बताए। 'विद्युत प्राधिकरणको कर्पोरेट खर्च १४३ प्रतिशतले बढेको देखाइएको छ। यो कटौती गर्ने हो भने ४ प्रतिशत र मानव संसाधनमा पनि ४३ प्रतिशतले खर्च बढाइएकोले यसलाई कटौती गर्दा थप ४ प्रतिशत गरि ८ प्रतिशत महसुल घटाउन सकिन्छ,' उनले भने, 'त्यस्तै प्रसारण र वितरण चुहावटमा ५ प्रतिशत घटाउन सक्यौ भने थप ८ देखि १० अर्ब रुपैयाँ प्राधिकरणले कमाउन सक्छ।'

'विद्युत पनि उद्योगको कच्चा पदार्थ भएकाले जलस्रोतको धनी देशमा विद्युत उद्योगको एडभान्टेज हुनुपर्ने हो। यति महँगो विद्युतले हामी र हाम्रा उत्पादन बजारमा कसरी प्रतिष्पर्धी बन्न सक्छौं ?,' गोल्छाले प्रश्न गरे। विद्युत प्राधिकरणले यही वर्षदेखि खिम्तीको विद्युत ५० प्रतिशत नि:शुल्क पाउने हुँदा प्राधिकरण कुनै पनि नोक्सानीमा नजाने उनले दाबी गरे।

कुनै पनि कारणले विद्युत महसुल बढाएमा उद्योगधन्दा धराशायी भइ देशको अर्थतन्त्र गम्भीर अवस्थामा पुग्न सक्ने गोल्छाले चेतावनी दिए। विश्वबजारमा पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य घटिसकेकाले त्यसको ऊर्जा सस्तो परेमा उद्योगीहरु त्यतातिर पनि जान सक्ने भएकाले यसले व्यापार घाटा भने अझै बढाउने उनले बताए।

तीन बुँदा सुझाव दिदै उनले दुई वर्षदेखि २४ घण्टा विद्युत उपलब्ध भएको अवस्थामा डेडिकेटेड तथा ट्रंक लाइनको कुनै पनि अर्थ नरहेकाले यो सँग जोडिएको विद्युत महसुल दरको पनि कुनै औचित्य नभएको बताए। विगतमा सुक्खा याममा उत्पादन कम हुने हुँदा विद्युत महसुल फरक कायम भए पनि आगामी दिनमा सुक्खा र वर्षा याममा पनि विद्युत उत्पादन पर्याप्त हुने हुँदा अब फरक दररेटको कुनै औचित्य नभएको उनको तर्क थियो। कोभिड(१९ महामारीमा देशको आर्थिक पुनरूत्थानका लागि उद्योगधन्दा चलाउन विद्युत महसुल २० प्रतिशतले घटाएमा पुनरुत्थानमा उद्योगले धेरै योगदान दिन सक्ने उनले बताए।

महसुल बढाउनु हुँदैन, बढाउने नै हो भने १३५ भ्याट लगाउः प्रधान

ऊर्जा उद्यमी ज्ञानेन्द्रलाल प्रधानले अहिलेको अवस्थामा विद्युत महसुल बढाउनै नहुने बताए। बढाउनै परे १३ प्रतिशत भ्याट लगाउन सकिने सुझाव उनले दिएका छन्। नेपाल उद्योग परिसंघका तर्फबाट सुझाव दिदै उनले आम नेपालीले टेलिफोनमा भ्याट तिरिरहेको उदाहरण दिदै विद्युतमा पनि भ्याट तिर्न सक्ने बताए। प्राधिकरणको दसौं अर्ब नाफामा योगदान दिएका उद्योगीलाई डेडिकेटेड लाइनमा १० अर्बभन्दा बढीको बिल बक्यौता देखाएर भीमसेन थापा बनाएको उनले आरोप लगाए।

१५ खर्बको बजेट भएको देशमा २१ खर्बको ऊर्जा खपत हुन्छ भने यसलाई सस्तो बनाउनु पर्ने र जीडीपीमा योगदान बढाउन बढीभन्दा बढी विद्युत उद्योगमा खपत गराउनुपर्ने प्रधानले बताए। उद्योगमा ५ रुपैयाँको बिजुली दिँदा यसले जीडीपीमा १०० रुपैयाँको योगदान दिने र ग्रामीण बेरोजगारीलाई पनि अन्त्य गर्ने हुँदा औद्योगिक उत्पादनमा विद्युत खपत बढाउन उनले सुझाव दिए। १.३५ प्रतिशत उद्योगीको चुहावट १० प्रतिशतभन्दा कम रहेको र यिनै उद्योगीले प्राधिकरणको आम्दानीमा आधा हिस्सा लिएको उनले बताए। घरायसी ग्राहकका लागि गरेको खर्च नजोडेर उद्योगीलाई अलग्गै वर्गमा राख्ने हो भने आज पनि सर्वाधिक नाफा प्राधिकरणलाई उद्योगबाट नै भएको दाबी प्रधानले गरे।

'विद्युतको बजार बढाउने हो भने सुलभ दरमा उद्योगीलाई विद्युत दिनुको विकल्प छैन,' उनले भने, 'हामी ५ रुपैयाँको विद्युत लिएर १०० रुपैयाँको योगदान दिन्छौं। दुई वर्षमा तीन हजार मेगावाट आउँदा प्रति व्यक्ति ५०० युनिट खपत गर्नुपर्छ । अहिले २६० युनिट मात्रै खपत छ।'१० वर्षमा १५ हजार मेगावाट उत्पादन गर्दा प्रति व्यक्ति खपत २२ सय युनिट पुर्‍याउनु पर्छ। त्यसैले बिजुली महंगो बनाएर खपत नगर भन्ने होइन की सस्तो बनाएर धेरै खपत गर भन्नुपर्ने उनले बताए। अहिले विद्युत महसुल बढाउनुको कुनै अर्थ छैन। दुई महिनापछि खिम्तीको ५० प्रतिशत स्वामित्व सरकारमा आउँदा प्राधिकरणलाई चार अर्ब रुपैयाँ थप नाफा हुने छ। र यसको नाफा १० अर्ब बाट १४ अर्ब पुग्ने छ।

केही महिनापछि तामाकोशीको विद्युत साढे तीन रुपैयाँमा किनेर १० रुपैयाँमा बेच्दा पनि प्राधिकरणलाई १२ अर्ब रुपैयाँ थप नाफा हुने छ। 'यसले के देखाउँछ भने प्राधिकरण २०२० भित्र २६ अर्ब नाफामा जाने छ,' उनले भने।'प्राधिकरणले मूल्य बढाउनै हुँदैन। मूल्य बढाउनु भनेको बिजुली खेर जान दिनु हो,' उनको भनाइ थियो, 'उद्योगमा सस्तो बिजुली दिँदा त्यसले चौतर्फी योगदान दिन्छ। रोजगरी सिर्जना गर्छ। अब अहिले उद्योग पनि बन्द हुने अवस्थामा पुगेका छन्। त्यसलाई बचाउने हो भने नेपाल सरकारले गर्न सक्ने भनेको बिजुलीमा सहुलियत दिने नै हो।'

बिजुलीको भाउ बढाउने हैन, २० प्रतिशत सस्तो बनाउनुपर्छ (ज्ञानेन्द्रलाल प्रधानको विचार ।

क्यापिटल नेपाल ,प्रकाशितः २०७७ जेठ १२, सोमबार, ०७ : ५१:PM

काठमाडौं। विद्युत महसुल कुनै पनि बहानामा बढाउन नहुने उद्योगी नेपाल उद्योग परिसंघलाई पनि बोलाएर धारणा राख्न मौका दिनु भएकोमा धन्यवाद दिन्छु । नेपाल विद्युत प्राधिकरणले दैनिक १८ घण्टा लामो लोडसेडिङको अन्त्य, २६ प्रतिशत चुहावटलाई घटाएर १५ प्रतिशतमा झारेको र नोक्सानमा गएको संस्थालाई यो साल साढे १० अर्ब रुपैयाँ नाफा गराउन सफल भएकोमा कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङलगायत सबैलाई धेरै बधाइ दिन चाहान्छु ।यसमा औद्योगिक क्षेत्रको ठुलो योगदान रहेको कुरा विर्सनु हुँदैन । उद्योगीहरुले हाम्रो बिजुली काटेर जनतालाई दिनुस नभनेको भए लोडसेडिङ अन्त्यको संभावना थिएन । उद्योगको १ मेगावाट कटौती गर्दा १५ हजार घरधुरीले बिजुली पाउँछन । सबै नेपालीले बिजुली पाउन उद्योगको ठुलो योगदान छ । त्यसकारण लोडसेडिङ हटाउन विद्युत प्राधिकरणलाई हाम्रो सहयोग थियो । मलाई लाग्छ, उद्योगीको सहयोग विना लोडसेडिङ अन्त्य संभव थिएन ।

अर्को कुरा न निवेदन हालेका छौ, न विद्युत प्राधिकरणले स्वीकृति दिएको छ । यस्तो अवस्थामा हामीलाई विद्युत प्राधिकरणले १० अर्ब रुपैयाँ बढीको बिजुली विल भुक्तानी गर्न पठाइएको । यसबाट हामी भीमसेन थापा बनेको हो की भन्ने लागेको छ । अहिले २४ सै घण्टा बिजुली पाएको अवस्थामा डेडिकेटेड लाइनको अर्थ के ? कुनैबेला चरम लोडसेडिङ हुँदा २० घण्टा भन्दा बढी बिजुली आपूर्तिका लागि डेडिकेटेट फिडरको माग थियो र विद्युत प्राधिकरणले बढी शुल्क लिएर बिजुली आपूर्ति नियमित गरेको थियो ।

अर्को कुरा न निवेदन हालेका छौ, न विद्युत प्राधिकरणले स्वीकृति दिएको छ । यस्तो अवस्थामा हामीलाई विद्युत प्राधिकरणले १० अर्ब रुपैयाँ बढीको बिजुली विल भुक्तानी गर्न पठाइएको । यसबाट हामी भीमसेन थापा बनेको हो की भन्ने लागेको छ ।

अब नियमित रुपमा बिजुली आपूर्ति भइरहेका बेला डेडिकेटेड र ट्रंकलाइनको शुल्क लिन आवश्यक छैन । यो सम्बन्धित महशुल प्रथा खारेज गरियोस भनेर हामी विद्युत नियमन आयोगलाई अनुरोध गर्छौं । वार्षिक ७४ अर्ब रुपैयाँ बिजुलीको ब्यापार गरेको प्राधिकरणले साढे ३ प्रतिशत मात्र ऊर्जामा योगदान गरेको छ । यसले के देखाउँछ भने नेपालको वार्षिक ऊर्जा खपत सबै क्षेत्रबाट गर्दा झण्डै २१ खर्ब रुपैयाँ बराबरको छ । १५ खर्ब बजेट भएको देशमा २१ खर्ब रुपैयाँ बराबरको बिजुलीको खपत गर्छौं भने गुणस्तर र सस्तो बनाउनु अति आवश्यक छ । खपत बढे कुल ग्राहर्स्थ उत्पादन (जीडीपी) मा ऊर्जाको योगदान बढ्ने छ ।

१ हजार मेगावाट बिजुली उत्पादन गर्दा जीडीपी १ प्रतिशत बढ्छ । उत्पादन भएको बिजुली खपत उद्योगले गर्न सक्छन । अहिले सबैभन्दा बढी आयात बिजुलीको छ । चाहे पेट्रोलियम वा ग्यास सबैभन्दा बढी विदेशी मुद्रा यो क्षेत्रले विदेशमा लगेको छ । यसले भुक्तानी सन्तुलनमा समस्या दिएको छ । त्यसैले विद्युत उत्पादन बढाउनु पर्छ । बिजुली खपत गर्ने पहिलो क्षेत्र उद्योग हो भने दोस्रो खाना पकाउन र बत्ति नै हो ।

उद्योगलाई ५ रुपैयाँको बिजुली दियो भने यसले १०० रुपैयाँको वस्तु उत्पादन गर्छ । यसले ग्रामीण बेरोजगारीको अन्त्य गर्ने भएकाले सस्तोमा बिजुली उत्पादन हुनुपर्छ । निरन्तर र गुणस्तरिय विद्युत आपूर्ति आजको आवश्यकता हो । निजी उत्पादकसंग ४ रुपैयाँमा बिजुली किनेर विद्युत प्राधिकरणले १० रुपैयाँमा बिक्रीगरेको छ । ५० प्रतिशत बढाएर बेचेकाले विद्युत प्राधिकरण नाफामा छ । यो वर्ष थप १० अर्ब रुपैयाँ नाफा गर्ने देखिएको छ । आउने जुलाइ ११ मा खिम्तीको आधा स्वामित्व नेपाल विद्युत प्राधिकरणमा आउने छ भने केही वर्पपछि माथिल्लो भोटेकोसीको पनि आउने छ ।

यस्तो अवस्थामा उद्योगका लागि बिजुलीको लागत सस्तो गर्नुपर्छ । मेरो असहमति कहाँनेर छ भने, कुल ग्राहकमा उद्योग व्यवसाय क्षेत्रको १.३५ प्रतिशत मात्र हिस्सा छ । हामीलाई दिएको फिडर चुहावट १० प्रतिशत भन्दा तल छ । तर प्राधिकरणको फिडर लस त्यो भन्दा बढी छ । प्राधिकरणको प्रशासनिक र आयोजनाको मर्मत प्रसारण चुहावट खर्च समेत गर्दा सबै भन्दा बढी नाफा औद्योगिक क्षेत्रबाट हुने गरेको छ । औद्योगिक र ग्राहर्स्थ वर्गलाई आम्दानी र खर्चमा अलग गरिदिन आयोगलाई अनुरोध गर्दछु । वर्षादमा बिजुली खेर जाँदैन र भारतमा पनि निकासी गर्नुपर्दैन, तर, विद्युतलाई २० प्रतिशत सस्तो गरिनुपर्छ ।

बिजुलीको महशुल बढाउनु भन्दा मूल्य अभिवृद्धि कर (भ्याट) लगाउँदा हुन्छ । यसले पनि आम्दानी बढ्न जान्छ । हामी उद्योगीलाई फरक पर्दैन । मूल्यवृद्धि गरिनु हुँदैन यदी गर्ने हो भने बिजुलीमा भ्याट लगाइयोस । न्युन वर्गलाई भ्याट नलाइयोस, १० हजार रुपैयाँ बिजुली महशुल तिर्नेलाई भ्याट लगाउँदा फरक पर्दैन ।

करिव ४० अर्ब रुपैयाँको ग्यासलाई बिजुलीले प्रतिस्थापन गर्न सक्छ । सरकारले ग्यासमा अनुदान दिएको छ, यसलाई खारेज गरिनुपर्छ । ग्यासमा अनुदान दिनुको सट्टा इन्डक्सन चुलो राख्न अनुदान दिऔं । एक बिजुलीको चुलो नारा लिएमा खपत बढाउने योजना ल्याएमा खेर जाने संभावना हुँदैन ।

५ वर्षमा ५ हजार मेगावाट उत्पादन गर्दा प्रतिव्यक्ति ऊर्जा खपत ८०० युनिट र १० वर्षमा १५ हजार मेगावाट उत्पादन भएपछि खपत वार्षिक प्रतिव्यक्ति २ हजार २०० युनिट पुर्याउनु पर्छ । हाल २६० युनिट मात्र रहेको छ । त्यसैले बिजुली महंगो बनाएर उपभोग नगर भन्ने हैन । १० हजार मेगावाट स्वदेशमा किन नगर्ने ? हाम्रो अर्को माग लकडाउनका बेला क्यापिसिटी चार्ज मिनाहा गर्नुपर्छ ।

आगामी दिनमा बिजुलीको भाउ घट्नु पर्छ । प्राधिकरणको नाफा बढाउन मात्र बिजुलीको भाउ बढाउने हो ? त्यो हैन । २ महिनापछि २१ रुपैयाँ युनिट किनेको बिजुली १ रुपैयाँमा आउने त्यसपछि सस्तोमा बिजुली किनेपछि थप ४ अर्ब नाफा बढेर १४ अर्ब रुपैयाँ पुग्नुपर्छ । अर्कोकुरा ४५६ मेगावाट माथिल्लो तामाकोसीको ३ रुपैयाँमा किनेको बिजुलीबाट अर्को १२ अर्ब रुपैयाँ नाफा थपिने छ । आगामी २०२१ सम्म २६ अर्ब रुपैयाँ नाफा प्राधिकरणको हुने छ ।

४ महिना र ८ महिनाको दर हामीलाई मान्य हुँदैन । किनभने २४ सै घण्टा र ३६५ दिन बिजुली आपूर्ति भएको र भारतबाट एउटै दरमा आयात भएका बेला किन भाउ बढाउनु पर्यो ? प्राधिकरणले घुमाउरो पाराले महशुल बढाउन प्रस्ताव गरेको छ । यो वृद्धि प्रस्तावले बिजुली खपतलाई बढाउन सहयोग गर्दैन ।

यस्तै रसुवागढी, सान्जेन र मध्य भोटेकोसीको ६ रुपैयाँ किनेको बिजुली १० रुपैयाँ ५० पैसामा बेच्दा थप ५ अर्ब रुपैयाँ नाफा हुन्छ । आउने दुई वर्षमा विद्युत प्राधिकरणको नाफा ३१ अर्ब रुपैयाँ पुग्ने छ । प्राधिकरणलाई नाफा चाहिएको हो ? प्राधिकरण घाटामा हुँदा हामी सबैले योगदान गरेका छौं । त्यसैले अब विद्युत प्राधिकरणले नाफा मात्र हैन खपत बढाउन र सस्तोमा बिजुली उत्पादन बढाउन लाग्नुपर्छ । बिजुलीको बढी मूल्य भनेको औद्योगिक विकासको बाधक निर्णय हो । कुनैपनि हालतमा हामी सहयोग गर्न सक्दैनौं ।

बिजुलीको महशुल बढाउनु भन्दा मूल्य अभिवृद्धि कर (भ्याट) लगाउँदा हुन्छ । यसले पनि आम्दानी बढ्न जान्छ । हामी उद्योगीलाई फरक पर्दैन । मूल्यवृद्धि गरिनु हुँदैन यदी गर्ने हो भने बिजुलीमा भ्याट लगाइयोस । न्युन वर्गलाई भ्याट नलाइयोस, १० हजार रुपैयाँ बिजुली महशुल तिर्नेलाई भ्याट लगाउँदा फरक पर्दैन । बिजुलीको भाउ बढाए खेर जाने संभावना हुन्छ ।

४ महिना र ८ महिनाको दर हामीलाई मान्य हुँदैन । किनभने २४ सै घण्टा र ३६५ दिन बिजुली आपूर्ति भएको र भारतबाट एउटै दरमा आयात भएका बेला किन भाउ बढाउनु पर्यो ? प्राधिकरणले घुमाउरो पाराले महशुल बढाउन प्रस्ताव गरेको छ । यो वृद्धि प्रस्तावले बिजुली खपतलाई बढाउन सहयोग गर्दैन । यसले बिजुलीले वचतमा लैजान्छ । बढी भएको बिजुली ५ रुपैयाँमा भारत निकासी गर्नुभन्दा सो मूल्यमा नेपाली उद्योगलाई दिनुपर्छ । प्राधिकरण, उद्योग र ग्राहस्त सबै बाँच्ने गरी महशुलमा ध्यान दिनुपर्छ ।

Contact Us

Hydro Solutions
Hydropower. Industry. Real Estate. Education. Capital Market. Tourism.

Dillibaza,Charkhal Kathmandu,Nepal
P.O. Box: 3572, Kathmandu, Nepal
Email: info@hydrosolutions.com.np
Tel: + 977-1-4424644/4424655